

Štátnicové tézy História 2021/2022:

Všeobecné dejiny:

1. Včasný stredovek – charakteristiky etapy, poľnohospodárstvo, hospodárstvo, štát a spoločnosť
2. Vrcholný stredovek – charakteristiky etapy, štrukturálne zmeny poľnohospodárstva, hospodárstva, štátu a spoločnosti
3. Neskorý stredovek – charakteristiky etapy, zmeny hospodárstva, štátu a spoločnosti, kríza neskorého stredoveku
4. Etnogenéza Slovanov, etatizačné a kristianizačné procesy Slovanov: Čechy, Poľsko, Polabskí a Pomorskí Slovania (Obodriti, Lutici, Kašubovia, Srbi)
5. Franská ríša, Svätá ríša rímska, Francúzsko, Itália
6. Cirkevné dejiny stredoveku, pápežská stolica (rola v Európe), konciliarismus, krížové výpravy
7. Územie južných Slovanov a Grékov pod osmanskou správou (1453 – 1792)
8. Panovanie Maximiliána I. a jeho reforma Svätej ríše rímskej (1493 - 1519)
9. Vláda Karola V. a jeho pokus o vytvorenie „ríše, nad ktorou Slnko nezapadá“ (1519 – 1555)
10. Anna Boleynová a kríza anglickej monarchie (1533 – 1536)
11. Don Juan de Austria – dvaja významní velitelia rovnakého mena v habsburských službách (1547 – 1578 a 1629 - 1679)
12. Vláda Ľudovíta XIV. vo Francúzsku (1643 – 1715)
13. Reštaurácia Stuartovcov, „jakobitská vojna“ a ich dopady na Írsko (1660 - 1691)
14. Norimberský súdny proces, Parížska mierová konferencia (1946 - 1947), OSN
15. Prvá fáza studenej vojny a jej konflikty (rozdelenie Nemecka, Trumanova doktrína, Marshallov plán, I. berlínska kríza, vojna v Kórei, udalosti v Maďarsku a Poľsku, II. berlínska kríza, kubánska raketová kríza)
16. Formovanie východného bloku a šírenie komunizmu
17. Dekolonizácia vo svete po druhej svetovej vojne
18. Francov a Salazarov autoritársky režim v Španielsku a Portugalsku.
19. „Zlaté časy“ európskeho štátu, nestabilita na Západe a na Východe Európy v druhej polovici 60. rokov 20. st.
20. Demokratizačný proces vo východnej Európe, dejiny Európskej únie (od prvých integračných zoskupení po vstup SR do EÚ v 2004)

Slovenské dejiny:

1. Územie Slovenska v 9. storočí a na začiatku 10. storočia (situácia na začiatku 9. storočia, vznik a dejiny Veľkej Moravy, písomné a archeologické pramene)
2. Christianizácia Slovanov s dôrazom na územie dnešného Slovenska v ranom stredoveku (prehľad bádania, kresťanské misie pred príchodom sv. Cyrila a Metoda, byzantská misia sv. Cyrila a Metoda, cirkevná správa na území Veľkej Moravy, archeologické pramene)
3. Stredoveké mesto na území dnešného Slovenska (prehľad bádania, terminológia, výsady, mestské zväzy)
4. Historické komunikácie na území dnešného Slovenska v stredoveku
5. Mnišske a kanonické rehole na území dnešného Slovenska v stredoveku
6. Žobravé rehole na území dnešného Slovenska v stredoveku
7. Vidiecke sídla na území dnešného Slovenska v stredoveku (prehľad bádania, terminológia, právne normy, archeologické pramene, služobnícka organizácia)
8. Formovanie českého a slovenského národa a česko-slovenské vzťahy v prvej polovici 19. storočia.
9. Začleňovanie Slovenska do Československej republiky.
10. Sporné body česko-slovenského spolužitia.
11. Slovenské autonomistické hnutie v medzivojnovovej ČSR.
12. Režim a štruktúra Slovenského štátu.
13. Postoj SR k „židovskej otázke“ a podoby je „riešenia“.
14. SNP: formovanie odbojových štruktúr, organizácia a priebeh SNP.
15. Tzv. Ludovodemokratický režim v Československu (1945-1948): režim regulovanej demokracie, politika odčinenia Mníchova, tzv. Benešove dekréty, retribučné súdnictvo, odsuny Nemcov z Československa, postavenie Slovenska, voľby 1946, proces s Tisom
16. Prvé roky komunistického režimu (1948 - 1953: „vít'azný február,“ upevňovanie centralizmu, protikomunistický odboj, prejavy masovej nezákonnosti)
17. Od rehabilitácie k „Pražskej jari“ (1956 - 1968: rehabilitačné komisie, IV. zjazd československých spisovateľov, „slovenská otázka“ a pád Novotného diktatúry)
18. Invázia v roku 1968 (reakcia obyvateľstva, Moskovský protokol, postoj OSN a USA k nemu a cesta k „hokejovej kríze“),
19. Československo v období normalizácie (obraz spoločnosti, Charta 77)
20. Nežná revolúcia, obnova demokracie a rozpad štátu v roku 1992

Historiografia:

1. klasická grécka historiografia (6. st - 4. st. pr. Kr.)
2. helenistická historiografia (3.st - 1. st. pr. Kr.)
3. historiografia rímskej republiky (3.st - 1. st. pr. Kr.)
4. historiografia rímskeho cisárstva (1. - 6. st.)
5. kresťanská antická historiografia (1. -6. st. po Kr.) + byzantská historiografia (7. - 15. st. po Kr.)
6. Typológia historiografických útvarov stredoveku (anály, kroniky vrátane jednotlivých typov, gesta, biografie, legendy) a príklady
7. Uhorská historiografia stredoveku
8. Stredoveká historiografia stredovýchodnej Európy (Poľsko, Čechy)
9. Stredoveká a renesančná talianska historiografia (do konca 15. storočia)
10. Stredoveká historiografia západnej Európy (Nemecko, Francúzsko)
11. Historiografia italského humanizmu a renesancie (14. - 16. storočie)
12. Charakteristika historiografie obdobia reformácie a protireformácie (16. – 18. storočie)
13. Protestantská historiografia (16. - 18. storočie)
14. Historiografia katolíckej konfesie (16. - 18. storočie)
15. Počiatky histórie ako vedy v modernom slova zmysle (17. storočie)
16. Historiografia osvietenstva a klasicizmu (18. storočie)
17. Historiografia obdobia preromantizmu (1780 – 1830)
18. Historiografia romantizmu a priekopník pozitívizmu Ranke (1810 – 1850)
19. Historiografia pozitívizmu a realizmu (1850 – 1900)
20. Historiografia prelomu storočí (1880 - 1914)